

Enklere enn som så

NTFs tvistenemnd svarer Edgar Hundsnes, Praksiseierforeningen

Hensikten med å ha en tvistenemnd er at NTF ønsker å bidra til å løse uenighet mellom kollegaer når disse primært søker å finne en løsning utenfor domstolsapparatet. Hovedstyret har for øvrig gitt uttrykk for at partene i sine avtaler ikke kan pålegge nemnden å løse tvister som eneste meglingsinstans. Det innebærer at partene alltid skal ha mulighet til å bringe saken inn for domstolene.

NTFs hovedstyre har utpekt nemndens medlemmer og det er ikke utfordret retningslinjer for hvorledes nemnden skal behandle tvistesaker. Dette er naturlig da tvister mellom kollegaer kan ha mange ulike former og kreve ulike avgjørelse.

I denne konkrete sak er bakgrunnen følgende: Begge parter har anmodet NTFs tvistenemnd om å ta stilling til det prinsipielle spørsmål om karantene-

klausulen kommer til anvendelse i det foreliggende tilfellet. Partene – som begge er representert ved advokat – har utførlig redegjort for sine standpunkter. På bakgrunn av denne argumentasjonen har nemnden deretter truffet sin avgjørelse.

*For NTFs tvistenemnd
Knut S. Kjølstad*

Hvordan det er mulig

Jon Sudbø svarer Edgar Hundsnes

Edgar Hundsnes har, på vegne av Praksiseierforeningen, bidratt med et leserinnlegg («Hvordan er det mulig?»), hvor han tilkjennegir sine meninger om Den norske tannlegeforenings saksbehandling i en konkret tvist. Saken burde være av prinsipiell interesse og vel egnet for en nøktern diskusjon, men innlegget har først og fremst preg av å være en mistenkelig-gjøring av Den norske tannlegeforening og et angrep på meg som person. Tidendes redaksjon har – etter noe diskusjon – valgt å følge sitt redaksjonelle hovedprinsipp om ikke å redigere meningsinnhold i leserinnlegg, men har i stedet gitt meg anledning til å kommentere Edgar Hundsnes' brev. Det gjør jeg med glede.

Jeg vil da gjerne bidra med noen opplysninger som kanskje også Edgar Hundsnes vil være interessert i:

Mitt forhold til Torger Ingar Leidal og Årvoll Tannhelse AS har vedvart i 19 år, fra jeg som nyutdannet tannlege i september 1986 begynte å arbeide deltid som assistenttannlege, ved siden

av å studere medisin. Etter at Leidal 12. mars 1998 ble alvorlig skadet i en bilulykke, og ute av stand til selv å arbeide som tannlege, tok jeg i mai 1998 over det administrative ansvaret for ASet, etter å ha blitt bedt om det av selskapets regnskapsfører. I august 2003 delegerte jeg denne oppgaven til en av de andre leietagende tannlegene. Jeg har vært fulltids ansatt ved Det norske radiumhospital HF i snart 12 år; fra januar 1994 som stipendiat i Den norske kreftforening, fra desember 2000 som assistentlunge ved Avdeling for onkologi, og fra oktober 2003 som fast ansatt overlege samme sted. I tillegg har jeg siden januar 2005 vært fast vitenskapelig ansatt ved Universitetet i Oslo, med undervisningsansvar for tannlege- og legestudenter i den prekliniske delen av studiet. Det burde være åpenbart at jeg ikke har noe ønske om å «frarøve» Leidal hans «livsverk».

Etter at jeg i november 2003 takket nei til et tilbud fra Leidal om å kjøpe Årvoll Tannhelse AS, mottok jeg, de fire andre leietagende tannlegene, og en

tannpleier i april 2004 kollektive oppsigelser av våre leieavtaler med Årvoll Tannhelse AS, fordi en ny eier hadde tatt over. På grunn av min arbeidsbelastning Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF, valgte jeg – som den eneste av de tidligere leietakende tannlegene ved Årvoll Tannhelse AS – ikke å etablere ny virksomhet, da dette ble aktuelt høsten 2004. Det er derfor litt uklart for meg hvordan det kan være «på det rene» at jeg har etablert ny tannlegepraksis, slik Hundsnes siterer. Tvert imot; jeg er fremdeles mindretallsmedeier i Årvoll Tannhelse AS. Likevel ble jeg høsten 2004 av Årvoll Tannhelse AS stevnet inn for Tannlegeforeningens tvistenemnd, under påstand om å ha misligholdt karensklausulen i Tannlegeforeningens standardkontrakt, slik den var formulert på midten av 1980-tallet.

Jeg er ikke avhengig av inntekter fra tannlegevirksomhet. Likevel mente jeg det var viktig å få en prinsipiell belysning av hvilke rettigheter leietagende tannleger har når de blir *sagt opp* fra

sine stillinger. Dette mente jeg Tannlegeforeningens tvistenemnd kunne avgjøre på en troverdig måte. Jeg var forberedt på å forholde meg lojalt til tvistenemndens avgjørelse, ettersom de aktuelle leieavtalene inneholder en klausul om at ved tvister, forplikter alle parter – både leietaker og praksiseier – seg til å gjøre nettopp dette.

Dette er ubestridte fakta, og de burde tale for seg. Dessuten er dette opplysninger som også Edgar Hundsnes lett kunne ha skaffet seg. Tvistenemnden ga meg – og dermed andre tannleger i tilsvarende situasjon – medhold, i den forstand at man hadde rett til å etablere ny tannlegepraksis hvor som helst og

når som helst, dersom man blir *sagt opp* fra sine leieavtaler, og dersom man måtte ønske det. Forholdene i den aktuelle saken er godt belyst for Den norske tannlegeforening, som ikke har hatt problemer med å fange opp sakens «kjerne». Dette er en sykehistorie hvor Praksiseierforeningens anamnese og diagnostikk virker overfladisk og feilslått. Behandlingen – uthengning av Tannlegeforeningen og undertegnede – er heller ikke særlig formålstjenlig. I stedet kunne man for eksempel ha diskutert om det bør være en økonomisk inngangsbillett for nye tannleger i en gruppepraksis, og hvor stor den eventuelt bør være.

Den 19. november vil Torger Ingar Leidal fylle 68 år. Etter at han i mer enn en mannsalder var en av de mest markante og fargerike tannlegene her til lands, unner jeg ham virkelig en pensjonisttilværelse uten å bli assosiert med oppslag av den type Edgar Hundsnes her bringer til torgs.

Jon Sudbø, overlege, professor dr. med. Avdeling for medikamentell behandling og stråleterapi, Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF og Universitetet i Oslo, Fakultetsdivisjon Det norske radiumhospital

Tannbørstens historie: Manglende oppdatering – uriktig konklusjon

Sommernummeret av NTFs Tidende var interessant og spennende lesning. Artikkelen om tannbørstens historie hadde imidlertid en konklusjon om dagens tannbørster som må kommenteres. Sannsynligvis er den basert på forfatterens inntrykk fra dagligvarehandel og supermarkeder. Historikeren Peter Englund ville nok revidert sin oppfatning dersom han hadde undersøkt utviklingen på det «profesjonelle» markedet eller på Internett.

Tannbørste og tannlege er to begreper som hører sammen. Det er derfor viktig at norske tannleger blir orientert om hva som er skjedd innenfor forskning og tannbørsteteknologi i den senere tid.

Den siste utvikling er skjedd innenfor elektriske tannbørster med de såkalte «soniske» tannbørster. Dette er tannbørster med vanlig børstehode der busten er satt i bevegelser av et drivverk som skaper 30–40 000 svingninger per minutt. Børstehodet beveger seg lite, men med et stroboskop kan man se hvordan busten beveger seg med tydelige svingebevegelser. Disse svingningene forplanter seg gjennom fuktigheten

i munnen fra busten til tannoverflaten. På samme måte som i ultralydapparater for rensing av instrumenter, skaper svingningene kavitasjon (bobleformet hulrom) i væsken og dette fører til at biofilmen på tannoverflaten løsner.

Forskning har vist at belegg kan løsne i flere millimeters avstand fra endene på busten, men at effekten avtar med avstanden fra busten til overflaten (1,2). Likeledes er det vist at soniske tannbørster bevirker signifikant større opptak mellom tennene av fluor fra tannpasta enn tradisjonelle elektriske og manuelle tannbørster (3). Disse egenskaper er uhyre interessante fra et forebyggende synspunkt. Mulighetene til å forstyrre biofilmen og stoppe utvikling av patogent plakk i områder som ikke kan nåes direkte av busten for mekanisk rensing, er nå et faktum. Flere soniske tannbørster er kommet på markedet. Prisene for de første var på over tusen norske kroner, men er etter hvert blitt rimeligere ettersom flere produsenter kom med sine nye og bedre modeller. Produktene er ennå ikke i salg i Norge.

En ny og avansert måte å fremstille

tannbørster på, er utviklet på forskjellig måte av flere tannbørstprodusenter. Den tradisjonelle måten er å skyve inn og feste bustknipper i hullene på tannbørstehodet ved hjelp av en liten metallbrikke. Den nye «anchorless»-teknikken fremstiller tannbørsten på en annen måte. Det brukes en tynn plate med gjennomgående hull og hvert hull har tilførsel av bust fra en bestemt rull. Busten føres gjennom hullet i platen og sveises så fast i bakkant av platen. Deretter støpes selve skaftet og hodet rundt den bustfylte plate. Et komplisert og ressurskrevende utstyr.

Fordelen med denne metoden er at hullenes utforming kan varieres i form og bredde. Dessuten kan hodet gjøres lavere fordi platen med hullene kan gjøres ganske tynn. Videre kan man variere antall bust og busttyper i hullene. For eksempel en enkel stivere bust i midten av hvert bustknippe, eller bust med forskjellige egenskaper i hvert bustknippe. Busten kan heller ikke løsne, og den kan også bli ferdigbehandlet på forhånd med fasong og polering. Den mest avanserte formen for denne utvikling, er at selve platen